

וואלה! עסקים

דעות

על הסכם הסחר החופשי בין ישראל לקולומביה

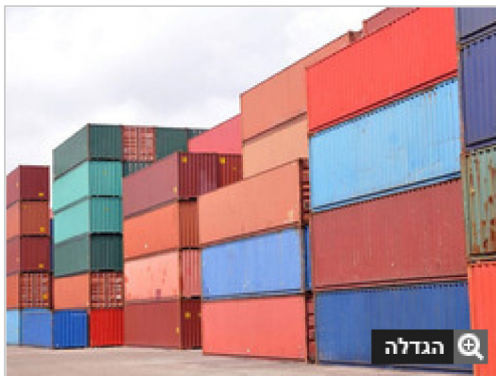
מאת: אביגדור דורות ואליס אברמוביץ, מאמר אורח
יום רביעי, 18 בדצמבר 2013, 11:38

הסכם הסחר החופשי החדש בין ישראל לקולומביה מצביע לכאורה על הקלה על סוחרים במסחר בין המדינות. עורכי הדין אביגדור דורות ואליס אברמוביץ מסבירים כי הדרך עוד לא פשוטה

תגיות: קולומביה

לאחרונה, חתמו ישראל וקולומביה על הסכם סחר חופשי המסיר את המכסים על מוצרים הנסחרים ביניהן, מעניק גישה לחברות ישראליות לשוק הרכש הממשלתי בקולומביה, ומחזק את מנגנוני ההגנה על השקעות ישראליות בקולומביה.

הסיפור מסתבך

רק מוצר הנחשב כ"מוצר מקור" של מדינה שהיא צד להסכם, יהיה פטור ממכס (צילום: shutterstock)

לפי נתוני הלמ"ס, ייצאה ישראל לקולומביה, בשנת 2012, סחורות בשווי של למעלה מ-142 מיליון דולר, וייבאה ממנה סחורות בהיקף צנוע של כ-17 מיליון דולר. נשאלת השאלה, מה הניע את קולומביה לחתום על הסכם שיש בו כדי להגדיל את היקף היבוא אליה, תוך הקטנת הכנסותיה ממסים?

התשובה לשאלה זו נעוצה בהתפתחות ההיסטורית של תורת המרקנטליזם - תאוריה כלכלית, הגורסת כי עושר ושגשוג של מדינה נמדדים במידת ההון שצברה, וכי האופן הטוב ביותר להגדיל את ההון הוא יצירת מאזן מסחרי חיובי, קרי הגדלת הייצוא והקטנת הייבוא.

אחרי מלחמת העולם הראשונה, משטרים רבים דגלו באוטרכיה ובהגבת חסמי הסחר בין המדינות. ואולם, אחרי מלחמת העולם השנייה הגיעו במדינות המערב למסקנה, כי אחת הסיבות הבולטות לפריצתה הייתה קיומם של חסמי סחר ומכסים. לאור זאת, נחתם, בשנת 1947, הסכם גאט"ט, הכולל היום יותר ממאה מדינות. הסכם זה איפשר לכל מדינה להעניק העדפה למדינות מסוימות על פני מדינות אחרות בסחר הבינלאומי, ובחסותו גם חתמה ישראל ברבות השנים על הסכמי סחר רבים.

לכאורה, היה בכך כדי להסיר את החסמים ולהקל על הסחר, אולם בפועל, מורכבותם של ההסכמים מביאה לעיתים לתוצאה הפוכה. כך, למשל, בהתאם להוראות הסכמי הסחר, רק מוצר הנחשב כ"מוצר מקור" של מדינה שהיא צד להסכם, יהיה פטור ממכס. אלא שלנוכח ההוראות השונות בכל הסכם סחר, ייתכן שמוצר מסוים ייחשב ישראלי לצורך פטור ממכס ביצוא לארצות-הברית, אך לא ייחשב כמוצר ישראלי לצורך פטור ממכס ביצוא למדינות האיחוד האירופי, ולהיפך.

הסיפור מסתבך עוד יותר, כאשר רשות המסים הישראלית מגיעה, בדיעבד, למסקנה כי טובין שייבאו בפטור ממכס, במסגרת הסכם סחר, למעשה לא עמדו בכללי המקור שנקבעו בהסכם, ועל כן לא היו זכאים מלכתחילה לפטור מתשלום המכס.

כך אירע, לדוגמה, במקרה של יבואנית, שייבאה ארצה בפטור ממכס משקאות המיוצרים בבריטניה. הפטור ניתן בהתבסס על תעודת מקור שצורפה למשלוח, בה הצהיר היצרן כי המשקאות הם ממקור בריטי לפי הסכם הסחר עם האיחוד האירופי. בביקורת שנערכה על ידי המכס הישראלי, נמצא כי המשקאות שיובאו לא עמדו בכללי המקור של הסכם הסחר, ולפיכך חייבה רשות המסים את היבואנית לשלם לה למעלה משבעה מיליון שקלים, בגין תשלום מכס בחסר.

היבואנית פנתה לבית המשפט, ועתרה לביטול החיוב, בטענה שלא ידעה, וגם לא הייתה יכולה לדעת, כי תעודות המקור של היצואן הבריטי אינן נכונות. התביעה נדחתה בבית המשפט המחוזי, והגיעה לדיון בבית המשפט העליון, אשר קבע, כי היבואנית לא קיבלה לידיה אסמכתאות בכתב מאת המכס הבריטי על תוקפן של תעודות המקור שהציגה למכס הישראלי בעת היבוא, ועל כן לא ניתן לראות בה מי שנהגה בסבירות, ואין מקום לבטל את החיוב.

המסקנה היא, אפוא, כי חרף המגמה המבורכת של ביטול מחסומי הסחר, דרכו של היבואן הישראלי, המבקש להסתמך עליהם, עודנה רצופה מכשולים וקשיים.

עו"ד אביגדור דורות, שותף במשרד איתן, מהולל & שדות

עו"ד אליס אברמוביץ, עורכת דין במשרד איתן, מהולל & שדות

לצפייה בכתבה המלאה
סרקו את ה-QR קוד
וואלה! איתך בכל מקום, הורד לנייד

עוד ב-גלובס

[פייסבוק תמכור מניות - צוקרברג יגרוף 2.3 מיליארד](#)

[צפו: הפרויקט שיכפיל ערך דירות בבת ים](#)

[הנהלת נמל אשדוד: העובדים שובתים בגלל אפוד זוהר](#)